

Avrupa hukuku referanslarıyla Alman bilişim suçları ceza hukuku

hazırlayan
Dr. jur. Alexander Koch

İnternet Ekonomileri, Bilgi ve
İletişim Teknolojileri Hukuku Enstitüsü

Sunum akışı

- Giriş:
 - Neden yeni bir dogmatizmdeğil de, bilişim suçları ceza hukukuna gereksinim duyuyoruz.
 - Siber suçlar sözleşmesi.
- Güncel sorunsallar:
 - Pornografi,
 - E-ticarette kimlik dolandırıcılıkları,
 - Oltalama (Phishing),
 - Botnetler,
 - Kritik altyapılara yapılan saldırılar.

Neden yeni bir dogmatizö değil de, bilişim suçları ceza hukukuna gereksinim duyuyoruz

- Ceza hukuku, özellikle hükümlerin açıklığına muhtaçtır.
- Suçun ortaya çıkış biçimleri değişıyor.
- Zorluk:
 - Eski cezai hükümler, yeni suç biçimlerine aktarılabilir mi?
 - Yeni cezai hükümlerin oluşturulması mı gerekiyor?

Örnek: Başkasının malına zarar verme

- „Bir mala zarar veren bir kimse, cezalandırılır.“
- Eşyalar maddidir.
- Yani veriler kapsama girmemektedir.
- Yeni hüküm gereklidir.
- Fakat: Sorunlar değişmiyor.
- Yeni bir dogmatizme ihtiyacımız yok, bilakis mala zarar vermeye ilişkin bilgilere başvurabiliriz.

Sorun: Teknolojiyi anlamak zorundayız!

- Bir ağa (Network) sızma.
- Fail, erişim denetimini aşmayı nasıl başardı?
 - Erişim denetimi nasıl çalışıyor?
 - Örneğin IP adresi üzerinden kimlik tespiti.
 - IP adresi nedir?
- Fail, örneğin IP adresini manipüle etmiş olabilir.
- Bu, bir kimliğin sahtesini yapmakla aynı şeydir.
- Evrakta suç sorunları!

Siber suçlar sözleşmesi

- Avrupa Konseyi'nin bilişim suçları hakkındaki sözleşmesi (Cybercrime Convention – CCC).
- Avrupa Konseyi'ne üye devletler ile Japonya, ABD, Kanada ve diğer devletler.
- 23.11.2001 tarihinde imzalanmıştır,
- 01.07.2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir,
- 01.07.2009 tarihinde Almanya'da yürürlüğe girmiştir,
 - Ulusal hukuka, en azından asıl ceza hukukuna uyarlama tamamlanmıştır.
- Türkiye CCC'yi *imzalamamıştır*

Güncel sorunsallar

Pornografi

- Spesifik bir bilişim suçu değildir, ancak yayımı ve erişimi kolaylaşmıştır.
- Eskiden: pornografik kitaplar.
- Kanun koyucu: Veri ortamlarına kitaplarla eşit muamele edilmesi!

Çocuk pornografisi

- CCC, koruma yaşını düşürmüştür.
 - Bu yaş şimdiye kadar Almanya'da 14 idi.
 - Şimdi çocuk ve gençlik pornografisi arasında fark gözetilmektedir.
- Sorun: Sahip olma yasağı var, ancak tüketim yasağı yok.
 - Kanıtlama sorunları!
 - „Sahiplik“, ön bellekte (Cache) saklamayı da kapsıyor mu?
 - İnternet üzerinden yapılan yayınlar (Streaming) halen kapsamıyor.

E-ticarette kimlik dolandırıcılıkları

- Evrak sorunsalı!
- Almanya'daki durum:
 - Yargı ve bilim, evraka dair birbirinden farklı dogmatizmler geliştirmişlerdir.
 - Doğrudan ayırt edilebilirlik gereklidir (tartışmalı!).
 - Çözüm: yeni unsur: Delil yönünden önemli verilerde sahtecilik (1986) – varsayımsal evrak testi.

E-ticarette kimlik dolandırıcılıkları

- Uygulamanın sorunları: Varsayımsal belgelere hangi talepler yöneltilmelidir?
 - Kolay taklit edilebilirlik bir sorun mudur?
 - Düzenleyenin tanınabilirliğine hangi talepler yöneltilmelidir?
 - „Elektronik imza“ gerekli mi?
 - Geleneksel evrak dogmatizminin sıkı bir şekilde aktarılması, sahtelik sorunlarını azaltmaktadır!
- CCC: „Bilgisayarlı sahteciliğin“ cezalandırılabilirliği.

Oltalama (*Phishing*)

- Hazırlık: E-postaların sahtesinin yapılması ve WWW sitelerinin taklit edilmesi.
 - Belge suçları!
- Asıl suç eylemi 1: Banka hesaplarına giriş verilerinin hile yoluyla elde edilmesi.
 - Dolandırıcılık?
 - Almanya'daki yargının ve öğretinin sorunu var.
 - Zarar, doğrudan doğruya varlıkların kullanılmasının sonucu mu olmalıdır?
 - Eğer giriş verileri yalnızca „çalınmışsa“, yine de bir zarar var mıdır?

Oltalama

- Asıl suç eylemi 2: Paranın çekilmesi.
 - Veriler yetkisiz olarak kullanılarak, bilgisayarlı dolandırıcılık.
 - Banka bilgisayarını, kullanım yetkisinde „aldanır“.
 - Aynı zamanda – çok karmaşık olan Man-in-the-Middle saldırıları da kapsamaktadır.
- Sonradan işlenen suç: „Finans aracıları“ üzerinden para akışının gizlenmesi.
 - Kara para aklama - organize suçların tipik suçu.
- CCC:
 - Temel hukuki düzenleme olarak bilgisayarlı sahtecilik ve bilgisayarlı dolandırıcılık.

Botnetler

- Mariposa ağında yaklaşık 13.000.000 Bot bulunmaktadır.
- Srizbi ağı, günde 60.000.000.000'un üzerinde istenmeyen e-posta göndermektedir.
- Organize suçlar.
- Botnet'ler kiraya veriliyor.
 - Kullanımı kolay ön uçlar (front-end) dahil ...

Botnetler

- Yabancı sistemlere zorla giriş.
 - Almanya:
 - *Verilerin izinsiz olarak elde edilmesi.*
 - Bir erişim güvenliğinin aşılması gereklidir.
 - Boşluk: Eğer verilere erişim istenmiyorsa!
 - Tarihsel: Eskiden yalnızca verilerin elde edilmesi cezayı gerektiriyordu.
 - CCC:
 - Bir *bilgisayar sistemine*
 - *kanuna aykırı şekilde giriş.* Opsiyonel olarak, bir güvenlik sistemini ihlal ederek.

Botnetler

- Yabancı sistemlerin suistimal edilmesi.
 - Hizmetlerin hile yoluyla elde edilmesi?
 - Kamuya açık telefon şebekelerine kaçak olarak girilmesini cezalandırmak için hukuki düzenleme.
 - Özel sistemleri kapsamaz (ancak telefonun izinsiz kullanımını kapsamıştır)!
- Diğer sistemlere yapılan saldırılar.
 - Bilgisayar sabotajı.
 - Bir bilgi işlem sisteminin kullanılmaz hale getirilmesi – DDoS saldırısıyla mı?
 - Başkasının malına zarar vermenin sorunları!
 - Eğer lastikleri sökülecek olursa, bir araba zarar görmüş olur mu?

Botnetler

- Öncesi: "Saldırı yazılımlarını" üreterek veya tedarik ederek ön hazırlık yapılması.
 - Almanya ve CCC: Belirli suçları işlemek için programların üretilmesi, tedarik edilmesi, cezayı gerektirir.
 - Sorunlar:
 - Saldırı yazılımı nedir?
 - Sistem açıklarını meydana çıkarmaya yönelik program?
 - Bilgisayar virüslerini üretmeye yönelik programlar?
 - Bilgisayar güvenliği alanında büyük tedirginlik.

Botnetler

- Ceza hukukunun ötesindeki sorunlar:
 - Botnetler güvenliksiz sistemler gerektirirler - bu sorun konusunda kullanıcılar nasıl duyarlı hale getirilebilirler?
 - Botnetleri meydana çıkarmak için devlet / internet sağlayıcılar hangi olanaklara sahip?
 - Failler son derece hareketli - Uluslararası işbirliğinin sorunları.
 - Kritik altyapılarımızı saldırılardan nasıl koruyabiliriz?
 - İnternet bağlantısını kesmek ...

Kritik altyapılara yapılan saldırılar

- Ceza hukuku:
 - Verileri deęiřtirme, bilgisayar sabotajı.
 - Casusluk, başkasının malına zarar verme, yaralama, cinayet ...
- Bilgi sistemlerine yapılan saldırılar hakkında AB'nin çerçeve kararı.
 - Klasik bilgisayar korsanlığının bütün biçimlerini kapsar.
 - Fakat aynı zamanda DDoS saldırıları gibi modern ortaya çıkış şekillerini de kapsar.

Kritik altyapılara yapılan saldırılar

- Devletlerarası savaş hukuku:
 - BM Anayasası'nın 51. Maddesi uyarınca ne zaman silahlı bir saldırı vardır?
 - Saldırganın kim olduğu nasıl anlaşılır?
 - Bir devlet, ne zaman şahısların yaptığı saldırıların sorumlusu olarak görülmelidir?

Sonuç

- Avrupa'nın ve Almanya'nın güncel bilişim suçları ceza hukukları, bilişim suçlarının (hemen hemen) bütün güncel biçimlerini kapsamaktadır.
- Tez: Suçların yeni ortaya çıkış biçimleri, hukuk biliminde mutlaka bakış açısı değişikliği gerektirmezler, ama teknik bilgi gerektirir.

İlginiz için çok teşekkür ederim!

Daha ayrıntılı bilgi için:

IRNIK
Dr. jur. Alexander Koch
Postfach 15 01 61
53040 Bonn
DEUTSCHLAND
Tel.: +49-2 28-8 50 86 63
Fax: +49-2 28-8 50 86 62
ak@irnik.de
<http://www.irnik.de>

Institut für das Recht der Netzwirtschaften,
Informations- und Kommunikationstechnologie